

Schoolondersteuningsprofiel

Immanuelschool Boskoop

2023-2027

INLEIDING

In ons schoolondersteuningsprofiel (SOP) geven wij een beeld van onze school en leggen we vast welke extra ondersteuning we kunnen bieden aan kinderen met extra ondersteuningsbehoeften en hoe deze ondersteuning is georganiseerd.

Het SOP biedt houvast bij het beoordelen of een school in staat is om de onderwijsondersteuning voor een leerling te bieden en speelt een belangrijke rol bij de toelating van een leerling op school. In het wettelijk kader is vastgesteld, dat het ondersteuningsprofiel minstens eenmaal per vier schooljaren door het bevoegd gezag wordt vastgesteld. Bij deze vaststelling wordt in ieder geval aandacht geschonken aan:

- Welke ondersteuning de school biedt aan leerlingen die dat nodig hebben, waarbij het om de basisondersteuning en eventueel ook aanvullend hierop extra ondersteuning die de school (al dan niet) biedt;
- Welke ambities de school heeft voor de toekomst;
- Een inventarisatie van de expertise die eventueel aanwezig is en/ of verder moet worden ontwikkeld;
- De consequenties voor scholing van leerkrachten.

In de reguliere kwaliteitszorg hanteren scholen een stapsgewijze en cyclische aanpak om het onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor leerlingen vorm te geven, te evalueren en bij te stellen. Daarbij is de werkwijze, het "hoe", aan de school.

In het SOP worden uitgangspunten van het "hoe" toegelicht. Hoe geeft de school vorm aan de (basis)ondersteuning? Als dit verandert, is het advies aan de school, dit tussentijds aan te passen.

TYPERING VAN ONZE SCHOOL

De Immanuelschool is een open christelijke school. Iedereen die onze identiteit respecteert, is van harte welkom. In deze steeds veranderende maatschappij staan we niet stil. Wij zijn samen in beweging. In beweging om onze leerlingen en onszelf uit te dagen om kwaliteiten optimaal te ontwikkelen.

De Immanuelschool wordt bezocht door kinderen van verschillende "geloofsrichtingen". Van ouders vragen wij om onze identiteit en daarbij behorende gebruiken te respecteren en de christelijke feestdagen mee te vieren.

De Immanuelschool telt ongeveer 500 leerlingen, verdeeld over 19 groepen. De school heeft een continuooster van 5 gelijke dagen. Er wordt lesgeven tussen 8:15 en 14:00 uur. Groep 1 heeft op de vrijdag vrij.

Het schoolgebouw wordt gedeeld met kinderopvang Junis. De Immanuelschool is een IKC in wording in samenwerking met kinderopvang Junis

Wij besteden veel aandacht aan de basisvakken (rekenen, lezen, taal, spelling) In de kleutergroepen leren en spelen de kinderen tijdens werklessen, in de kring en in de hoeken. De leerdoelen zijn verwerkt in een thematisch aanbod. In de groepen 3-8 wordt per vak apart onderwijs gegeven, waarbij de nadruk ligt op de basisvakken.

De schoolweging is momenteel 30,8. (In het schooljaar 23-24 zal dit veranderen)

Voor de kinderen die uitdaging nodig hebben, bieden wij een compact programma binnen de klas en uitdagende activiteiten. Daarnaast is er een mogelijkheid om aan te sluiten bij de interne plusklas.

De kinderen die op onze school starten hebben regelmatig voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

ontvangen bij één van de kinderopvangorganisaties.

Samenwerking met ouders en alle andere betrokkenen in het netwerk van onze leerlingen vinden wij van groot belang. Een optimale samenwerking tussen alle betrokkenen zorgt voor een zo optimaal mogelijke groei van onze leerlingen.

Naast de basisvakken besteden wij ook tijd aan culturele- en wereldoriënterende activiteiten. Dit doen wij door middel van o.a., talentmiddagen en gastlessen in en buiten de school.

MISSIE

Immanuelschool, samen in beweging!

VISIE

Op onze school hebben circa 500 leerlingen een plek gevonden. Wij weten dat al deze leerlingen verschillend zijn. Wij bieden een dynamische schooldag, waarbij wij kinderen de ruimte geven om hun persoonlijke mogelijkheden te ontdekken en te ontwikkelen.

Dit willen wij de komende 4 jaar bereiken door:

- **Het kind centraal te stellen**

Door de kinderen werkelijk te zien, helpen wij hen een positief zelfbeeld te ontwikkelen. Wij willen hen leren tolerant te zijn naar zichzelf en de ander. Voorwaarde hiervoor is het veilige schoolklimaat wat wij bieden.

- **Samenwerking met ouders**

Ouders, verzorgers en leerkrachten hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de ontwikkeling van de kinderen. Deze samenwerking is mogelijk vanuit wederzijds respect en vertrouwen.

- **Kwalitatief goed onderwijs**

Wij staan voor inhoudelijk sterk onderwijs. Wij zijn ambitieus en verlangen eigenaarschap van de leerlingen en van onszelf, waarin wij betrokkenheid, samenwerking en verantwoordelijkheid laten zien.

- **Zorg op maat**

Wij zien in iedere leerling mogelijkheden en talenten. Daarbij hebben wij zicht op ontwikkeling en bieden zorg aan waar dat nodig is.

POPULATIE

De Immanuelschool heeft ongeveer 500 leerlingen verdeelt over 19 groepen. De school groeit fors, dit heeft te maken met de nieuwbouw en de sluiting van de Ichthusschool. Wij hebben in januari 2023 47 leerlingen van de Ichthusschool overgenomen.

Vanaf schooljaar 2023-2024 starten we met een extra locatie in de Snijdelwijk en daar zullen we de groepen 6 t/m 8 huisvesten.

Onze populatie is een representatieve dwarsdoorsnee van de Boskoopse bevolking.

Bij NT2 leerlingen merken we dat ze talig vaak achterstand hebben. Hier zetten we op in door middel van het woordenschatprogramma Logo3000.

De kinderen die op onze school starten hebben vaak voor- en vroegschoolse educatie (VVE) ontvangen. Een 4-jarige leerling moet zindelijk zijn voordat hij kan starten bij ons op school.

ONDERSTEUNING EN MOGELIJKHEDEN IN SCHOOL

Basisondersteuning

In bijlage 1 (Basisondersteuning Samenwerkingsverband Midden-Holland) staat beschreven wat wordt verstaan onder de basisondersteuning. Onze school voldoet aan de basiskwaliteit zoals deze gehanteerd wordt door de Inspectie van het Onderwijs.

Daarnaast onderschrijven wij de basisondersteuning zoals het samenwerkingsverband deze heeft vastgesteld. Middels handelingsgericht werken en het vormgeven van preventieve en licht curatieve interventies geven wij vorm aan de beschreven basisondersteuning.

De mogelijke extra ondersteuning en kwaliteiten van het schoolteam

- We werken op de Immanuelschool handelingsgericht en opbrengstgericht. We streven naar voortdurende kwaliteitsverbetering van het onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen. Dit betreft dus niet alleen de zorg voor de leerlingen die wat extra nodig hebben ter remediëring, maar ook de zorg voor leerlingen die meer aan kunnen en uitgedaagd dienen te worden.
Op systematische wijze werken we planmatig middels de Plan Do Check Act cyclus. Deze cyclus doorlopen wij dagelijks, na iedere methodetoets en na iedere methode onafhankelijke (Cito) toets. Hierbij stemmen wij af op de onderwijsbehoeften van groepjes leerlingen en in specifieke situaties op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.
- We groeperen onze leerlingen van 4 – 6 jaar heterogeen in groepen 1/2. De leerlingen van groep 3 t/m 8 zijn naar leeftijd gegroepeerd in jaarklassen.
- Leerkrachten werken volgens het expliciete directe instructiemodel. (EDI)
- Voor leerlingen die onvoldoende profiteren van de basisondersteuning voeren wij SOT-gesprekken, is er de mogelijkheid van het opstellen van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP), kunnen wij extra ondersteuning inzetten vanuit de gelden van het samenwerkingsverband (onderwijsspecialisten) of een begeleider passend onderwijs (BPO) aanvragen.
- Binnen de school is expertise aanwezig op de volgende gebieden: Gedrag, hoogbegaafdheid, ICT, rekenen, taal/lezen, EDI (expliciete directe instructie), video-interactiebegeleiding. Er zijn daarnaast twee intern begeleiders die de zorg rondom de leerlingen coördineren.
Ook hebben wij twee bouwcoördinatoren, één voor de onderbouw en één voor de bovenbouw. Zij volgen en bieden ondersteuning van de onderwijskundige processen in de groepen. Er zijn een vertrouwenspersoon, aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld en coördinator sociale veiligheid aanwezig.
- Voor de instructie onafhankelijke leerlingen, werken wij, wanneer mogelijk, met een 30 seconde instructie en controle van begrip, zodat zij daarna een verkorte basistaak kunnen maken en tijd hebben voor verrijkingswerk. De leerkracht van de groep geeft op dit verrijkingswerk meerdere keren per week instructie.
- In alle groepen is 1 of meerdere dagdelen een onderwijsassistent aanwezig. De onderwijsassistenten zorgen voor extra ondersteuning aan leerlingen in de groep of waar nodig in kleine groepjes buiten de groep.
- We hebben op de Immanuelschool een Plusklas voor leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn en eigen leerdoelen hebben gericht op bijvoorbeeld plannen, taakaanpak, doorzettingsvermogen of andere onderliggende noodzakelijke vaardigheden. Er is wekelijks een dagdeel voor groep 3,4 leerlingen voor groep 5,6 leerlingen en een dagdeel voor groep 7,8 leerlingen.
Daarnaast denkt onze meer- en hoogbegaafdenspecialist mee over het verrijkingsaanbod en de aanpak hiervan in de groepen.

- We werken met de Kanjertraining en geven hier structureel aandacht aan. Je veilig voelen op school en mogen zijn wie je bent vinden wij enorm belangrijk en geven wij veel aandacht. We starten ieder schooljaar met de gouden weken, waarin allerlei activiteiten worden gedaan gericht op een positieve groepsvorming. Na de kerstvakantie volgen de zilveren weken, waarin een aantal activiteiten worden herhaald of extra worden ingezet.

De mogelijke begeleiding intern en extern

- De leerlingenzorg is op de Immanuelschool samengebracht bij de intern begeleiders. Zij zorgen ervoor dat alle zorgactiviteiten gecoördineerd en planmatig verlopen.
- Naast de interne begeleiding maken we ook gebruik van externe begeleiding. Er kan overlegd worden met de onderwijspecialisten van het samenwerkingsverband, het CJG en Onderwijs Advies, onze schoolbegeleidingsdienst.
- Wanneer de basisondersteuning voor een leerling niet toereikend is kan worden gedacht aan de inzet van extra ondersteuning. Dit kan binnen de school zelf voorhanden zijn omdat de school zich al in bepaalde ondersteuningsvragen heeft gespecialiseerd. Wanneer dat niet het geval is kan bekeken worden of een school in de buurt kan helpen. Ook is het mogelijk bij het samenwerkingsverband budget voor een individueel arrangement aan te vragen. (zie bijlage 1)
- Binnen het cyclisch werken van HGW wordt gedacht vanuit zorgniveaus om een optimale ontwikkeling van onze leerlingen te bewerkstelligen. Een leerling is altijd ingeschaald in één van de zorgniveaus. Op welk gebied er zorg nodig is kan wel verschillen per leerling. Een leerling kan in principe slechts één niveau per keer omlaag schuiven. Hieronder geven we de vijf verschillende zorgniveaus weer. Leerlingen worden in een zorgniveau geplaatst als zij drie maanden op school zijn. In ons zorgdocument staan de zorgniveaus uitgebreid beschreven.
- In het schoolgebouw is een lift aanwezig. Op de begane grond is er tevens een invalidetoilet.
- Ouders kunnen in gezamenlijk overleg naar verschillende instanties verwezen worden. Wij werken vooral samen met:

- GGD Hollands Midden:

Welke hulp bieden zij?

Sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag van het kind

Gezondheidsonderzoeken en vaccinaties

Cursussen en trainingen

JGZ op school

Taalontwikkeling, voeding, dagelijkse verzorging

-Kwadraad:

Welke hulp bieden zij?

Kortdurende pedagogische adviesgesprekken met ouders en jeugdigen over opvoed- en opgroevragen zoals sociaal onhandig gedrag, echtscheiding, somberheid, grip op je leven, etc.

Weerbaarheid en/of sociale vaardigheidstrainingen, kinderen in echtscheidingsituaties en andere opvoedtrainingen of groepshulp

Consultatie en advies voor professionals in het onderwijs, kinderopvang en huisartsen

-Participe:

Welke hulp bieden zij?

Kinderwerk en ouderbetrokkenheid; activiteiten gericht op optimale ontwikkelkansen en talentontwikkeling van kinderen

Jongerenwerk (Plus); activiteiten voor jongeren en coaching van jongeren met vragen over o.a. school, werk, vrienden

Gezinsbegeleiding; intensieve kortdurende gezinsbegeleiding ter voorkoming van grotere problemen

-GO! Voor jeugd:

Welke hulp bieden zij?

Begeleiding en behandeling gericht op het hele gezinssysteem

Voor wie?

Kinderen met angst, (sociale) gedragsproblemen en somberheid waarbij de ontwikkeling langdurig stagneert

Kinderen die in een onveilige situatie verkeren zoals huiselijk geweld of ouders met verslavingsproblematiek

UITSTROOMBESTEMMING

In groep 7 geeft de school na de januari toetsen een pre-advies m.b.t. de verwijzing naar het voortgezet onderwijs. Voor dit advies baseren wij ons op de gegevens die wij in de loop van de tijd hebben verzameld in het leerlingvolgsysteem en het werk in de groep.

In groep 8 wordt de Centrale Eindtoets PO (voorheen Cito-eindtoets) afgenomen.

Meer informatie over de procedure voor de verwijzing naar het voortgezet onderwijs wordt gegeven aan het begin van het schooljaar, speciaal gericht op de ouders van groep 8.

In onze kwaliteitskaart PO-VO staat het tijdpad beschreven en wie welke taken heeft.

CENTRALE EINDTOETS

2020-2021:

Schoolscore 536,9 Landelijk gemiddelde 534,5

Percentage verwijzingen:

VWO, HAVO/VWO: 33%

HAVO, TL/HAVO: 22%

TL, VMBO KBL/TL: 33%

VMBO BBL/KBL (en LWOO): 12%

2021-2022:

Schoolscore 532,6 Landelijk gemiddelde 534,8

Percentage verwijzingen:

VWO, HAVO/VWO: 39%

HAVO, TL/HAVO: 28%

TL, VMBO KBL/TL: 19%

VMBO BBL/KBL (en LWOO): 14%

2022-2023:

Schoolscore 533,1 Landelijk gemiddelde 534,9

Percentage verwijzingen:

VWO, HAVO/VWO: 35%

HAVO, TL/AHVO: 18%

TL, VMBO KBL/TL: 22%

VMBO BBL/KBL (en LWOO): 25%

In ons "*Melior Dashboard leerresultaten Immanuelschool*" staan de eindopbrengsten van de afgelopen drie schooljaren. Hierin zien we of deze voldoen aan onze eigen doelen, het landelijk gemiddelde (met de schoolweging die bij onze school hoort) en de signaleringswaarde (met de schoolweging die bij onze school hoort)

Onmogelijkheden en handelingsverlegenheid van de school

Bij iedere leerling maken wij als school de afweging wat het kind nodig heeft aan extra ondersteuning. Dit doen wij op basis van een aantal criteria:

- De fysieke beperkingen van de school en/of mogelijkheden van het schoolgebouw;
- De beperkingen en/of mogelijkheden van de leerling;
- De samenstelling en de grootte van de groep;
- De zorgbalans in een groep, waarbij er in de groep voor alle leerlingen een pedagogisch klimaat en een leeromgeving wordt geboden waarin de leerlingen zich goed kunnen ontwikkelen. Wij vinden het belangrijk om alle leerlingen uit de groep te zien en te kunnen handelen naar hun behoeften. Wanneer de balans in de groep verstoord raakt of dreigt te raken door de specifieke onderwijsbehoefte van een leerling, dan gaat groepsbelang altijd voor individuele belang. In samenspraak met ouders, school en samenwerkingsverband kan er gezocht worden naar een passende onderwijsplek;
- De kennis en vaardigheden van de leerkracht(en) en het team;
- De beschikbaarheid van noodzakelijke externe ondersteuning en de samenwerking met ouders/verzorgers in deze ondersteuning.

Handelingsverlegenheid

Als Immanuelschool kunnen wij zeggen dat we handelingsverlegen zijn en niet voldoende zorg kunnen bieden wanneer:

- Er ernstige gedragsproblemen zijn. De grens van de school bereikt wanneer de veiligheid van de leerling zelf en/of de veiligheid van andere kinderen of personeel in het geding is;
- De begeleiding te complex is en een te grote aanslag op de tijd en mogelijkheden van de groepsleerkracht doet;
- Wij geen specialistische aanpak kunnen bieden. Wanneer er sprake is van meerdere belemmeringen, is het mogelijk dat deze combinatie van zorg te complex is voor onze onderwijssituatie;
- Er bij leerlingen met aantoonbare kenmerken van hoogbegaafdheid (HB) in combinatie met waarneembare aanvullende problematiek (leer- en gedragsproblemen) aanwezig is, al dan niet gediagnosticeerd. De benodigde ondersteuning overstijgt de basisondersteuning. Mogelijk dat kinderen niet of onvoldoende van de plusaanpak profiteren.
- Er medische handelingen nodig zijn die niet door ouders of externe medische hulpverleners op school uitgevoerd kunnen worden;

De handelingsverlegenheid is niet passend op elke situatie. Bij elke situatie willen wij meedenken welke mogelijkheden er zijn en wat voor soort maatwerk wij kunnen bieden. Bovenstaande uitgangspunten zijn de uitgangspunten bij het afstemmen van de ondersteuning.

Ambities van de school

- De komende jaren ligt onze focus op de dynamische schooldag. Bewegend leren zal meer verweven worden in de lessen. Het schoolplein wordt anders ingedeeld zodat er buitenlessen gegeven kunnen worden. Ook in de klaslokalen worden aanpassingen gedaan zodat zitten en staan/bewegen meer afgewisseld kunnen worden. Door dit in te zetten willen we leerlingen met focusproblemen en bewegingsdrang extra tegemoet te komen.
- EDI: Het schoolteam heeft zich de afgelopen jaren geprofessionaliseerd in het geven van effectieve instructies. De komende jaren worden de gemaakte afspraken rondom EDI geborgd. Nieuwe leerkrachten worden begeleiding in het geven van een EDI-les. Het leerteam draagt hier de verantwoordelijkheid voor. Door dit in te zetten als middel verbeteren we onze

instructies en de betrokkenheid van leerlingen. Hierdoor is er meer ruimte om af te stromen en op eigen niveau te werken.

Bijlage 1: Basisondersteuning Samenwerkingsverband Midden-Holland

Bijlage 6 Afspraken over de basisvoorziening

Deze bijlage wordt aangepast dan wel geschrapt na de inwerkingtreding van de landelijke norm voor basisondersteuning.

A. Algemeen inzetbare ondersteuning

- 1) Elke school heeft een effectieve interne ondersteuningsstructuur en scoort minimaal een voldoende op de kwaliteitsgebieden en standaarden van het nieuwe toezichtkader van de inspectie voor het onderwijs dat vanaf 1 augustus 2021 van kracht is⁸, en met name op de indicatoren die betrekking hebben op de ondersteuning van leerlingen en op planmatig werken.

kwaliteitsgebied	
onderwijsproces	OP4 (extra) ondersteuning
	Leerlingen die dat nodig hebben, ontvangen extra aanbod, ondersteuning en begeleiding.
	OP6 samenwerking
	De school werkt samen met (de schakelfunctionaris – als verbinder voor het sociaal team – en andere ⁹) relevante partners om het onderwijs voor haar leerlingen vorm te geven.
schoolklimaat	SK2 pedagogisch klimaat
	De school heeft een ondersteunend pedagogisch klimaat.
kwaliteitszorg en ambitie	KA1 kwaliteitszorg
	Het bestuur en de school hebben een stelsel van kwaliteitszorg ingericht en verbeteren op basis daarvan het onderwijs.
	KA3 verantwoording en dialoog
	Het bestuur en de school leggen intern en extern toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over doelen en resultaten en voeren daarover actief een dialoog.

- 2) Elke school heeft de leerlingondersteuning ingericht volgens de standaarden en cyclus van opbrengstgericht en handelingsgericht werken.

standaarden en cyclus van handelingsgericht werken
leraren
<ul style="list-style-type: none"> Leraren verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen. Leraren bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen. Leraren reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders en collega's.

⁸ Onderzoekskader 2021 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs (1 juli 2021).

⁹ De toevoeging tussen haakjes betreft een aanvulling op de tekst uit het Onderzoekskader van de inspectie.

<ul style="list-style-type: none"> • Leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben. • Leraren benoemen hoge, concrete en reële doelen voor de lange (einde schooljaar) en de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's. • Leraren werken met een groepsplan waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, niveaugroepen en mogelijk een individuele leerling beschrijven. • Leraren bespreken binnen een vaste structuur regelmatig hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van hun groepsplannen met de intern begeleider en/of betreffende specialist.
samenwerking met leerlingen
<ul style="list-style-type: none"> • Leraren werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.
samenwerking met ouders
<ul style="list-style-type: none"> • Leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundigen en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak. Ouders zijn altijd bij de bespreking van hun leerling aanwezig.
teamleden
<ul style="list-style-type: none"> • De teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, leraren, ouders en het schoolteam. • De teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan is of wordt. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.
de onderwijs- en begeleidingsstructuur
<ul style="list-style-type: none"> • De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor een ieder duidelijk. De school heeft heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.

- 3) Elke basisschool organiseert waar nodig een multidisciplinair overleg en werkt effectief samen met de 'schakelfunctionaris' van het sociaal team en andere ketenpartners, zoals het speciaal (basis)onderwijs en het samenwerkingsverband. Wanneer er sprake is van een combinatie van ondersteuningsvragen thuis en op school is er altijd afstemming tussen de IB-er en de schakelfunctionaris.

De aanmelding van leerlingen bij het SWV voor een TLV voor het sbo of so vindt plaats in nauw overleg en in overeenstemming met de ouders.

- 4) Van de basisvoorziening maken in elk geval deel uit:

Protocollen en de toepassing ervan
<ul style="list-style-type: none"> • protocol voor spraak-, taalproblemen en dyslexie • protocol voor reken-, wiskunde problemen en dyscalculie • protocol voor medische handelingen
Aanbod, onderwijsprogramma's, interventies
<ul style="list-style-type: none"> • aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de protocollen)

• onderwijsprogramma's en leerlijnen die school biedt die afgestemd is op leerlingen met een meer- of minder dan gemiddelde intelligentie• (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken die de school hanteert gericht op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen• vormen van curatieve zorg en ondersteuning die de school samen met haar ketenpartners kan bieden aan haar leerlingen

Mogelijkheden en faciliteiten schoolgebouw

• fysieke toegankelijkheid van het schoolgebouw• beschikbaarheid van aangepaste werk- en instructieruimtes en hulpmiddelen

B. Specifiek leerlinggebonden ondersteuning

Een OPP wordt, in samenspraak met de ouders, opgesteld voor:

- leerlingen die in aanmerking komen voor specifiek leerlinggebonden ondersteuning;
- leerlingen voor wie uitstroom op het niveau van groep 8 niet haalbaar lijkt en/of als gevolg van aanvullende ondersteuningsvragen (leren, werkhouding, sociaal-emotioneel functioneren) de vooraf gestelde doelen (cognitief, sociaal-emotioneel of anderszins) herhaaldelijk niet behaald worden. Bij jonge leerlingen vormt het reguliere aanbod altijd de basis, aangezien hun ontwikkeling nog grillig verloopt. Het uitgangspunt is: eerst intensiveren (intensievere begeleiding), dan compenseren (hulpmiddelen aanbieden), dan dispensereren (eindoelen bijstellen);
- leerlingen voor wie een verwijzing naar het speciaal (basis)onderwijs wordt voorbereid.

Bijlage 7 Basisondersteuning voor het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen in het SWV PO Midden-Holland

Aan: Leden van de stuurgroep (hoog)begaafdheid, schoolbesturen en directies SWV PO Midden-Holland

Datum: 24 november 2021

Huidige versie: VII

Totstandkoming: Samengesteld door L. van der Leeden (projectleiding HB) vanuit bestaande beleidsdocumenten gericht op het onderwijs voor meer- en hoogbegaafde leerlingen uit de regio, input vanuit specialisten (denktank Midden-Holland) en wetenschappelijke literatuur.

Versie I: Besproken in bestuurlijk overleg SWV Midden-Holland, juni 2021;
Versie II: Besproken in Denktank HB, 20 september 2021;
Versie III: Aangevuld met input vanuit PCBO Krimpenerwaard;
Versie IV: Besproken in Denktank HB, 4 oktober 2021;
Versie IV: Voorgelegd aan stuurgroep HB SWV Aan den IJssel en SWV Midden-Holland, 5 oktober 2021;
Versie V: Gewijzigde versie n.a.v. overleg met de denktank, 4 oktober en doorgestuurd aan denktank leden voor laatste check;
Versie VI: Gewijzigde versie na laatste input denktank leden, 8 november;
Versie VI: Besproken in overleg Trajectbegeleiders/stafmedewerkers, 24 november;
Versie VII: Gewijzigde versie na overleg Trajectbegeleiders/stafmedewerkers, 24 november.

Met dank aan:

- alle scholen in het SWV Midden-Holland die hun beleidsdocumenten en protocollen HB hebben toegestuurd aan de projectleiding;
 - Petra den Hollander (Stichting de Vier Windstreken)
 - Liesbeth Augustijn (Stichting Onderwijs Primair)*
 - Ingrid Maas en Judith van der Togt (De Groeiling)*
 - Annemieke Nagel (Stichting Klasse)*
 - Rosemarie Terlouw en Mariska van der Wal (PCPO Krimpenerwaard)*
 - Anne Verra (SPCO LEV)*
 - Kim Molenaar-de Vroedt (Scholengroep Holland)*
 - Leontien van der Leeden (projectleiding HB)*
- *Denktank HB

Inleiding

Alle schoolbesturen / scholen in het samenwerkingsverband zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning van hun scholen. In het Ondersteuningsplan 2018-2022 is afgesproken specifiek te focussen op het speerpunt meer- en hoogbegaafdheid, al dan niet met bijkomende problematiek. *"Elk kind dient het onderwijs en de ondersteuning te krijgen die het nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen."* (Ondersteuningsplan –Leren met elkaar- samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden-Holland, 2018-2022.) Nadere specificatie van de basisondersteuning voor het onderwijs aan deze doelgroep zou volgen.

Ook vanuit OCW hebben samenwerkingsverbanden de opdracht om aandacht te besteden aan het onderwijs voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Zij moeten daarbij aangeven op welke wijze zij dit thema in hun beleid betrekken. In navolging op deze twee opdrachten is deze notitie opgesteld.

Doel notitie:

Ter bespreking en tot het komen van afgesproken niveau van de basisondersteuning voor meer- en hoogbegaafde leerlingen in het samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden-Holland.

Kernboodschap “Wat mogen we van elke school verwachten ten aanzien van het onderwijs voor meer- en hoogbegaafde leerlingen?”

Als samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden-Holland streven we ernaar, dat op elke school (hoog)begaafde leerlingen vanaf dag 1 adequaat gesignaleerd worden en op basis daarvan verkorte, afgestemde instructies krijgen en de basisstof sterk gecompect wordt. Tijd wordt daarnaast ingeruimd voor verdieping en verbreding. Tevens worden peermomenten georganiseerd, al dan niet in samenwerking met andere scholen. Er is aandacht om de leerhouding én levenshouding structureel en planmatig te bevorderen. Duidelijke beleidsafspraken, een specialist hoogbegaafdheid en professionalisering rondom het thema (hoog)begaafdheid zorgen voor transparantie, eenduidigheid en het borgen van de ontwikkeling van het schoolteam.

Elementen basisondersteuning voor het onderwijs aan de meer- en hoogbegaafde leerling

In elke school zijn de volgende elementen zichtbaar:

Beleid

1. Commitment in de school om (hoog)begaafde leerlingen passend onderwijs te bieden;
2. De school werkt Handelingsgericht en ziet ouders als samenwerkingspartner;
3. De school heeft beleid betreffende het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen passend bij het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden-Holland (SWV PO Midden-Holland). Opgenomen zijn o.a.:
 - a. De visie en missie van de school op meer- en hoogbegaafdheid (HB);
 - b. De doelen van het SWV PO Midden-Holland;
 - c. Signaleringsprotocol;
 - d. Specifieke HB kerndoelen en referentieniveaus;
 - e. Handelswijze compacten en verrijking in de groep;
 - f. Handelswijze verrijking buiten de groep;
 - g. Handelswijze versnellen;
 - h. Monitoring en borging van ingezette kwaliteitsontwikkeling;
 - i. Handelswijze communicatie met partners;
4. Professionaliseringsplan voor de specialist (hoog)begaafdheid en het schoolteam, gericht op het behouden van opgedane kennis en kunde en ontwikkelen van nieuwe kennis;
5. Specialist (hoog)begaafdheid, eventueel in samenwerking met andere scholen of schoolbesturen. Deze specialist of coördinator (hoog)begaafdheid ondersteunt het team bij het signaleren en vormgeven van het onderwijs, heeft kennis van de sociale kaart (jeugdhulpaanbieders met specialisme (hoog)begaafdheid) en draagt bij aan de kwaliteitsontwikkeling.

Kennis en kunde

6. Het schoolteam heeft kennis en kunde van:
 - a. Schoolbeleid ten aanzien van het onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen;
 - b. Basiskennis (hoog)begaafdheid o.a.:
 - Wat is (hoog)begaafdheid?
 - Signaleren
 - Onderwijsbehoeften

- c. Herkennen en erkennen van in potentie (hoog)begaafde leerlingen;
 - d. Erkennen van meer- en (hoog)begaafden als zorggroep;
 - e. Didactische differentiatie / onderwijsaanpassingen;
 - f. Instructies afstemmen op de (hoog)begaafde leerling;
 - g. Bevorderen van leerhouding / metavaardigheden / executieve vaardigheden van (hoog)begaafde leerlingen;
 - h. Bevorderen levenshouding (leren leven) van (hoog)begaafde leerlingen;
 - i. Beschikbare methoden en materialen specifiek voor (hoog)begaafde leerlingen;
7. Specialistische deskundigheid hoogbegaafdheid ter ondersteuning bij meer complexe situaties als bijvoorbeeld onderpresteren (herkennen en erkennen onder-presterende leerlingen), eventueel in samenwerking met andere scholen of schoolbesturen.

Signalering

8. Signaleringsprotocol, waarin is vastgelegd:
 - a. Intakeprocedure gericht op de onderkenning van alle kinderen met een potentiële ontwikkelingsvoorsprong, specifiek bij kleuters;
 - b. De structurele wijze van signalering van leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong / (hoog)begaafde leerlingen per leerjaar;
 - c. Middelen t.b.v. signalering;
 - d. Beschrijving van ieders verantwoordelijkheden;
 - e. Wijze van borging.

Onderwijsaanbod: op maat vanaf de eerste schooldag

9. Structurele didactische differentiatie vanaf groep 1:
 - a. Voor- en doortoetsen en bewuste screening van hiaten met als doel inzicht krijgen in het niveau van de leerling en op basis daarvan het aanbod afstemmen;
 - b. Mate en wijze van compacten van één of meerdere kernvakken (rekenen, taal, spelling, lezen);
 - c. Mate en wijze van verdiepen van kernvakken;
 - d. Mate en wijze van verbreden van de lesstof (bij kernvakken en/of wereld oriënterende vakken);
 - e. Aandacht voor het bevorderen van autonomie en zelfsturing door middel van keuze- en reflectiemomenten;
 - f. Bewust de leerling bij aangepaste onderwijsaanbod begeleiden (instructie en feedback geven, ontwikkeling monitoren en bijsturen);
10. Mogelijkheid bieden tot leertijdverkorting (of te wel versnellen);
11. Op structurele en planmatige wijze aandacht voor het bevorderen van:
 - a. het creatieve brein en de hogere orde denkniveaus van (hoog)begaafde leerlingen;
 - b. de leerhouding van (hoog)begaafde leerlingen structureel;
 - c. de levenshouding van (hoog)begaafde leerlingen;
 - d. VO vaardigheden als plannen, memoriseren, samenvatten en organiseren;
12. In elke bouw een bewuste aanpak t.a.v. differentiatie in dagrooster, lesdoel, taak (dag en/of week) en instructie;
13. Methodieken en materialen ten behoeve van het werken met (hoog)begaafde leerlingen;
14. Het organiseren van peercontactmomenten en (samen)werkmomenten, al dan niet in samenwerking met andere scholen.